

ความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร¹

Sufficiency expenditure among Teenagers in Bangrak, Bangkok

เครือวัลย์ ปัญจะแก้ว²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15 ถึง 22 ปี และอาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ดำเนินการเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2563 ผลการศึกษาพบว่า

1. วัยรุ่นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.1) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (ร้อยละ 47.2) ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 33.8) และพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 23.2) รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ย 26,975.14 บาทต่อเดือน ได้รับเงินจากผู้ปกครองโดยเฉลี่ย 4,927.63 บาทต่อเดือน และมีการใช้เงินเฉลี่ยวันละ 120.87 บาท ส่วนใหญ่ใช้เงินเพื่อซื้ออาหาร (ร้อยละ 97.5) ใช้เวลาว่างเล่นโทรศัพท์ (ร้อยละ 36.3) และมีเงินออม (ร้อยละ 81.3)

2. วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีความพอเพียงในการใช้จ่ายในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 63.91) ด้านสภาพแวดล้อมและความตระหนักในการใช้จ่าย มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่น โดยที่สภาพแวดล้อมมีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นมากที่สุด (Beta = 0.475) รองลงมา เป็นความตระหนักในการใช้จ่าย (Beta = 0.230) ตามลำดับ

Abstract

The purpose of this research was 1.) To study sufficiency behavior among teenagers in Bangrak, Bangkok. 2.) To examine what are influenced factors that lead to sufficiency behavior among teenagers in Bangrak, Bangkok. Data was collected from 358 samples of teenagers age between 15 to 22 years old in are of Bangrak, Bangkok, taken time from May 2020 to July 2020 using simple random sampling data collecting method. Variables that used on this research were Awareness of payment, Benefits from being sufficiency, Environment and Sufficiency on payment. Questionnaire was the tool used on this research. The result revealed that;

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโท หลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. Most of samples were female at 72.1%, almost half of samples (47.2%) were still studying in high school and college. 33.8% of their parents were working as general contractor meanwhile 23.2% of parents were working for private company. Family's average income was at 26,975.14 THB. Average paid income from family was at 4,927.63 THB per month. The average daily expense was 120.87 THB and 97.5% were spent money mainly for food. 36.3% of samples spent free time on smartphone and most of samples had saved money.

2. Sufficiency on expenses of teenagers in Bangrak, Bangkok was at medium level (average at 63.91), the environment is the factors that influenced the most on sufficiency behavior of teenagers in Bangrak, Bangkok (Beta=0.475) and awareness on payment was the second influenced factor that led to sufficiency behavior (Beta=0.230)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ.2540 เพื่อให้ประชาชนชาวไทยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน ทรงเน้นทางสายกลาง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความรอบรู้ ความรอบคอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และมีสติ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเปรียบเสมือนเสาหลักสำคัญของสังคมไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานระดับประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การบริหารจัดการองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จนกระทั่งการดำเนินชีวิตในระดับครอบครัว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกวัยและทุกศาสนาได้ เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่เป็นจริง สิ่งสำคัญของการดำเนินตามครรลองของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนของทุกศาสนาที่ให้ดำเนินชีวิตตามกรอบคุณธรรม ไม่ทำการใด ๆ ที่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น (เพ็ญพรรณ ชุตินิคุทธิ์, 2552 : 14)

แผนยุทธศาสตร์ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) พ.ศ.2563-2565 ได้จัดทำขึ้นภายใต้ชื่อ “ธนาคารกลางท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง (central bank in a transformative world)” เนื่องจากตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่มีความผันผวนไม่แน่นอน ซับซ้อนและคลุมเครือ (VUCA¹) ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์ 3 ปีฉบับเดิมของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) (พ.ศ. 2560-2562) จึงเน้นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจการเงินให้มีความมั่นคงและพร้อมรองรับสภาพแวดล้อมดังกล่าว สภาพแวดล้อมแบบ VUCA จะยิ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เพิ่มขึ้นกว่าที่ผ่านมา ซึ่งอาจเรียกสภาพแวดล้อมดังกล่าวว่า “VUCA+” จาก

ปัจจัยเชิงภูมิรัฐศาสตร์ สงครามการค้า ภาวะโลกร้อน การเข้าสู่สังคมสูงวัย ปัญหาหนี้ครัวเรือน รวมถึงปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม (ที่มา : BOT MAGAZINE ฉบับที่ 6 ปี 2562 หน้า 16-17)

งานศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างหนี้ครัวเรือนไทย พบว่า “ครัวเรือนไทยออมน้อย เป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้สูง และเป็นหนี้นาน” การก่อหนี้ของครัวเรือนไทยส่วนใหญ่เป็นหนี้ระยะสั้นเพื่อใช้อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ส่วนการก่อหนี้ระยะยาวเพื่อซื้อสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงมีสัดส่วนน้อยกว่า โครงสร้างหนี้ที่มีสัดส่วนหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลสูงกว่าประเทศอื่น ทำให้ครัวเรือนไทยมีภาระผ่อนชำระต้องงวดสูง เนื่องจากหนี้ประเภทดังกล่าวส่วนใหญ่มีระยะเวลาผ่อนชำระสั้นแต่มีอัตราดอกเบี้ยสูง(รายงานนโยบายการเงิน ธันวาคม 2562 หน้า 20-21) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาสหนึ่ง ปี 2563 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) พบว่า พฤติกรรมทางการเงินของครัวเรือนไทยและความเสี่ยงทางการเงินส่งผลต่อ“พฤติกรรมการก่อหนี้เน้นการบริโภค สร้างภาระทางการเงินและขาดการยกระดับรายได้ในระยะยาว”

สำนักงานเขตบางรัก เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นเขตพื้นที่ย่านเศรษฐกิจ แหล่งรวมศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ และการทูต ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพนักธุรกิจ พื้นที่โดยรอบประกอบด้วย บริษัท/ห้างร้าน สถานประกอบการ สถานบริการที่ทันสมัย สาธารณูปโภคต่างๆ เต็มรูปแบบ เช่น โรงพยาบาล สถานศึกษา หน่วยงานราชการ ห้างสรรพสินค้า โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว ระบบการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ สะดวก

วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 15 ถึง 22 ปี เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคตของชาติ ซึ่งต้องเตรียมความพร้อมทุกด้านเพื่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพและรู้เท่าทันโลก ในอดีตพบว่า จากความคาดหวังของสังคมไทยหรือผู้ใหญ่ซึ่งมักกำหนดกรอบแนวทางให้กับวัยรุ่น ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมการต่อต้านมาทุกยุคสมัย ปัจจุบันสถานการณ์วัยรุ่นในประเทศไทยยิ่งทวีความรุนแรง เกิดปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ประกอบกับสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจประเทศไทยหดตัว จากผลกระทบการระบาดและมาตรการการควบคุมการระบาดของ COVID-19 ที่เข้มงวดทั่วโลก ส่งผลให้ประเทศไทยมีแนวโน้มหนี้สินครัวเรือนสูงขึ้น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีรายรับจากผู้ปกครองเป็นหลัก ในขณะที่รายรับมีจำกัดแต่ภาวะเศรษฐกิจส่งผลทำให้มีรายจ่ายค่าครองชีพสูง รวมทั้งในปัจจุบันพฤติกรรมการใช้จ่ายยุคดิจิทัล มีความสะดวก ทำให้อาจมีค่าใช้จ่ายเกินตัว หากไม่มีการวางแผนการเงินในครัวเรือนอาจทำให้เกิดความเปราะบางของภาคครัวเรือน มีรายจ่ายที่ไม่เพียงพอกับรายได้ จนเป็นสาเหตุในการก่อหนี้ รวมถึงส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ดังนั้น ความพอเพียงในการใช้จ่ายเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นกรอบความคิดที่สามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติตน ไม่ว่าจะอยู่ในอาชีพใดสามารถยึดถือในความพอดี พอประมาณ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ยึดทางสายกลางตามฐานะของตนเองและใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

คำถามการวิจัย

1. วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีความพอเพียงในการใช้จ่ายหรือไม่

2. มีปัจจัยใดที่มีผลต่อพฤติกรรมความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรม และใช้ความรู้อย่างรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง เพื่อให้ชีวิตสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ทุกคน ทุกองค์กร ทุกชุมชน ทุกประเทศ สามารถนำไปใช้ในทุุกกิจกรรม ทุกสาขาอาชีพ และทุกระดับ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล มั่นคง และยั่งยืน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้พระราชทานความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง (สมบัติ กุสุมาวลี, 2551 : 86 – 88) ว่าเป็นปรัชญาซึ่งถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง อย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกระดับ และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

2. พระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างของพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันพฤหัสบดี ที่ 19 กรกฎาคม 2517 (ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, [ออนไลน์] : 2563) ความว่า

“...ในการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกิน มีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัด ระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคง พอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไป...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต วันศุกร์ ที่ 4 ธันวาคม 2541 (ศูนย์ สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, [ออนไลน์] : 2563) ความว่า

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อยเมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย. ถ้าทุกประเทศมีความคิด – อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจมีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข.พอเพียงนี้ อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้แต่ต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น.ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียงทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง ... ฉะนั้น ความพอเพียงนี้ ก็แปลว่า ความพอประมาณและความมีเหตุผล...”

พระบรมราโชวาทพระราชทานผ่านมูลนิธิชัยพัฒนา วารสารชัยพัฒนา ประจำเดือนสิงหาคม 2542 (ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, [ออนไลน์] : 2563) ความว่า

“...เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้อง รองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป...”

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2546 (ศูนย์ สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, [ออนไลน์] : 2563) ความว่า

“เศรษฐกิจพอเพียง สำคัญว่าต้องรู้จักขั้นตอน ถ้านี้จะทำอะไรให้เร็วเกินไปไม่พอเพียง ถ้าไม่เร็ว เข้าไป ก็ไม่พอเพียง ต้องให้ รู้จัก ก้าวหน้าโดยไม่ทำให้คนเดือดร้อน”

3. แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, : 34) ให้ความหมายว่า ความตระหนัก หมายถึง การที่บุคคลถูกคิดได้ นึกขึ้นได้ โดยมีเหตุผลประกอบ ซึ่งการเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์หรือสถานการณ์หนึ่ง ซึ่ง ความรู้สึกมีการได้ถูกคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะของจิตใจ

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2535, : 25) ได้กล่าวถึง ความหมายของความตระหนักไว้ว่า ความตระหนักเป็น พฤติกรรมขั้นต่ำสุดทางด้านความรู้ (Cognitive domain) แต่ความตระหนักนั้นไม่ได้เกี่ยวกับความรู้หรือ ความสามารถระลึกได้ ดังนั้นความตระหนัก หมายถึง ความสามารถนึกคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะจิตใจ

4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2543) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรม ว่าหมายถึง สิ่งทีบุคคลกระทำ แสดงออกมา ตอบสนอง หรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้

ปรีชา วิหคโต (2532 : 6) ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของ มนุษย์ จะกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ก็ตาม ไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตามและไม่ว่าการ

กระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม ดังนั้น การเดิน การคิดการตัดสินใจ การปฏิบัติตามหน้าที่ การละทิ้งหน้าที่เป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น

5. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

ปรีชา วิหคโต (2532 : 5) ได้ให้ความหมายว่า วัยรุ่น คือ วัยหนุ่มสาว เด็กวัยทีนเอง (Teenage) หมายถึง วัยที่อายุเป็นตัวเลขนลงท้ายด้วยคำในภาษาอังกฤษว่า Teen คือตัวเลข (13-19) วัยอลวน วัยพายุ แคม วัยหุนหัน พลันแล่น

รัชนีกร เศรษฐโชติ (2532 : 122) ได้ให้ความหมายว่า วัยรุ่น คือ วัยรุ่นหรือเยาวชน เป็นบุคคลในสังคมที่อยู่ในช่วงอายุแห่งการพัฒนาการของจิตใจและร่างกายและช่วงระยะเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อจากที่จะต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจและสังคมออกไปสู่ความเป็นอิสระของตนเอง

มลวิภา ทรวงุฒิสีล (2532 หน้า 259) ได้ให้ความหมายว่า วัยรุ่นเป็นสภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งชีวิต เนื่องจากต้องมีการปรับตัวตัวสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่

ศรีเรื่อน แก้วก้งวาน (2540:329) แบ่งช่วงระยะวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะวัยแรกรุ่น (12-15 ปี) ระยะวัยรุ่นตอนกลาง (16-17 ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย (18-25 ปี) และให้ความสำคัญกับช่วงระยะเวลาวัยรุ่นอย่างมากเพราะเชื่อว่าเป็นช่วงเวลาคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตถ้าเด็กวัยรุ่นผู้ใดดำเนินชีวิตในช่วงเวลานี้ผ่านพ้นไปอย่างราบรื่น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นย่อมเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ได้ดี แต่ถ้าเป็นในทางตรงกันข้ามวัยนี้จะเป็นวัยที่ประสบความยุ่งยากอย่างมาก

6. พัฒนาการของวัยรุ่น

สุชา จันท์ธอม (อ้างถึงสุพรรณิ ศรีสุโข , 2550 27) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆของมนุษย์อย่างมีระเบียบแบบแผนสืบเนื่องกันไปซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ ทำให้มนุษย์มีลักษณะใหม่ๆเกิดขึ้นและมีความสามารถใหม่ๆเกิดขึ้นด้วย

วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังจะพัฒนาไปสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่มีความสำคัญช่วงหนึ่งในชีวิตของมนุษย์และเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะมีผลทำให้วัยรุ่นขาดความเชื่อมั่นในตนเองและประสบปัญหาในการปรับตัวดังจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมักมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากวัยอื่นๆเป็นต้นว่า การแต่งกาย ภาษาใช้พูดซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของเขารวมทั้งอยากลองของใหม่ๆและต้องการให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและกลุ่มเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาการตัดสินใจและการแต่งกายที่แตกต่างออกไปจากวัยอื่นๆเพื่อเป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของตนเองและทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับ พัฒนาการในช่วงของวัยรุ่นนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสติปัญญาและด้านสังคม

7. ทฤษฎีปัญญาทางสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Bandura, 1986: 18) เป็นกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนกับสิ่งแวดล้อมและได้มีการพัฒนาการมาเป็นลำดับ ทำให้ขอบข่ายทฤษฎี

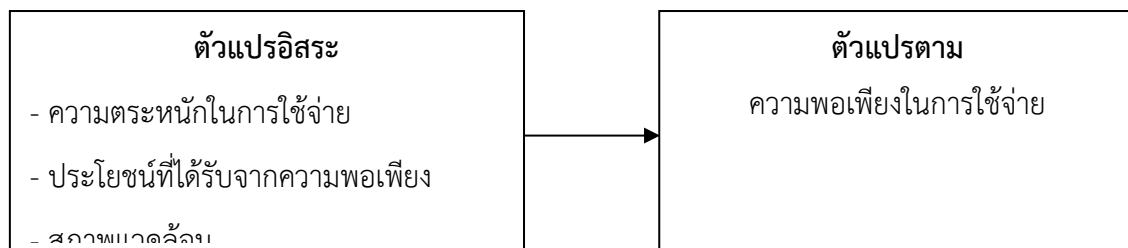
กว้างขวางขึ้น จึงเปลี่ยนเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognition Theory) ซึ่งมีความเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น จุดเน้นของทฤษฎี คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตโดยผ่านตัวแบบ (model) แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura กล่าวว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรม (behavior) องค์ประกอบของบุคคล (other personal factors) และองค์ประกอบของสภาพแวดล้อม(environment factors) โดยที่องค์ประกอบทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

8. ทฤษฎีแรงจูงใจและความต้องการของมนุษย์

Abraham H. Maslow (1980 : 69) ได้กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง ความต้องการเหล่านี้จะเรียงลำดับชั้นของความต้อการ ตั้งแต่ชั้นแรกไปสู่ความต้องการชั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ ซึ่งมีอยู่ 5 ชั้น ดังนี้

- 1) ความต้องการด้านร่างกายหรือด้านกายภาพ (Physiological Needs)
- 2) ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs)
- 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Need)
- 4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและความภาคภูมิใจ (Self- Esteem Need)
- 5) ความต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการชั้นสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. หน่วยที่ใช้ในการศึกษา

วัยรุ่นทั้งชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 15-22 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ วัยรุ่นอายุระหว่าง 15-22 ปี จำนวน 358 คน ใช้วิธีแจกแบบสอบถาม

2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ตำรา บทความ รวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ วัยรุ่นทั้งชายและหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 15-22 ปี จำนวน 3,379 คน (ที่มา: งานทะเบียนราษฎร สำนักงานเขตบางรัก, พฤษภาคม 2563) และคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Taro Yamane, 1967) ในการคำนวณ โดยมีระดับความเชื่อมั่นไม่เกิน 95% และมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จากการคำนวณ ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 357.66 คน หรือเท่ากับ 358 คน

2.4 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งใช้เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) จึงได้มีการตรวจสอบดังนี้

ความเที่ยงตรง (Validity) เป็นการตรวจสอบโดยใช้การนำแบบสอบถามที่ถูกสร้างขึ้นไปปรึกษา รับคำแนะนำ และตรวจทาน โดยผู้เชี่ยวชาญ

ความเชื่อมั่น (Reliability) มีการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้แบบทดสอบที่สมบูรณ์ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 358 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach, 1984)

โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามในรูปแบบปลายปิดและปลายเปิด ได้แก่ 1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.อาชีพผู้ปกครอง 5.รายได้รวมของครอบครัวจากทุกแหล่งเฉลี่ยต่อเดือน(รายได้หลักและรายได้เสริม) ก็บาทต่อเดือน 6.ท่านได้รับเงินจากผู้ปกครองกี่บาทต่อวันหรือกี่บาทต่อเดือน 7.ท่านใช้เงินตามข้อ(6) เฉลี่ยวันละประมาณกี่บาท 8.ท่านใช้เงินซื้ออะไรบ้าง 9.ท่านใช้เวลาว่างทำอะไรมากที่สุด 10.ท่านมีเงินออมหรือไม่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่าย ได้จากการตอบตามค่าความเห็น (Rating Scale) โดยระดับความคิดเห็น 1 คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด และระดับความคิดเห็น 10 คือ เห็นด้วยมากที่สุด มีคำถามทั้งหมด 27 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวแปร

ตัวแปรที่หนึ่ง คือ ความตระหนักในการใช้จ่าย มีข้อคำถาม 8 ข้อ

ตัวแปรที่สอง คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากความพอเพียง มีข้อคำถาม 7 ข้อ

ตัวแปรที่สาม คือ สภาพแวดล้อม มีข้อคำถาม 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่าย ได้จากการตอบตามค่าความเห็น (Rating Scale) โดยระดับความคิดเห็น 1 คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด และระดับความคิดเห็น 10 คือ เห็นด้วยมากที่สุด มีข้อคำถาม 9 ข้อ

ในด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของมาตรวัดการศึกษานี้ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (Cronbach, 1984) พบว่า มาตรวัดตัวแปรทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.7 แสดงว่า มาตรวัดมีความน่าเชื่อถือตรงตามที่ต้องการวัด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ Statistical Package for the Social and Science (SPSS) วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Linear Regression)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.1) และชาย (ร้อยละ 27.9) ส่วนใหญ่มีการศึกษามากที่สุดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (ร้อยละ 47.2) ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 33.8) และอาชีพอื่นๆ เช่น พนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 23.2) การใช้เวลาว่างเล่นโทรศัพท์มากที่สุด (ร้อยละ 36.3) รองลงมาอน (ร้อยละ 19.6) ส่วนใหญ่มีเงินออม (ร้อยละ 81.3) ไม่มีเงินออม (ร้อยละ 18.7) ส่วนใหญ่ใช้เงินซื้ออาหารมากที่สุด (ร้อยละ 97.5) รองลงมาค่าโทรศัพท์ (ร้อยละ 42.2) เสื้อผ้า (ร้อยละ 40.2) อุปกรณ์การเรียน (ร้อยละ 28.5) เกมส์ (ร้อยละ 18.2) อุปกรณ์กีฬา (ร้อยละ 10.9) อื่นๆ (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 15 ถึง 22 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยอายุ 17 ปี โดยมีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่ำสุด 6,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท โดยเฉลี่ยมีรายได้รวม 26,975.14 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นรายเดือน ต่ำสุด 1,050 บาท สูงสุด 20,000 บาท โดยเฉลี่ย 4,927.63 บาทต่อเดือน และได้ใช้เงินวันละ 30 ถึง 500 บาท เฉลี่ย 120.87 บาทต่อวันหรือประมาณ 3,626 บาทต่อเดือน (120.87 X 30 วัน) รายได้ที่ผู้ปกครองให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละเดือน และมีเงินเหลือประมาณเดือนละ 1,300 บาทต่อเดือน

2. ความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

โดยแบ่งระดับการให้คะแนนตามความจริงเป็นการใช้จ่ายน้อยที่สุดถึงมากที่สุดตามระดับคะแนน 1-10 ความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ตามลักษณะการใช้จ่ายความพอเพียงที่มีระดับสูงสุด คือ การประหยัดการใช้จ่ายไม่ยืมเงินเพื่อน (ค่าเฉลี่ยสูงสุด 7.92) รองลงมาเป็น

ไม่ชอบไปเที่ยวสถานบันเทิง (ค่าเฉลี่ย 7.56) นำสิ่งของที่ขำรุตมาซ่อมแซมด้วยตนเอง เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 7.47) ชื่อของโดยพิจารณาจากคุณภาพการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 7.26) ทำตนให้เป็นแบบอย่างพอเพียงในการใช้จ่าย (ค่าเฉลี่ย 7.23) วางแผนแบ่งรายได้เก็บไว้ส่วนหนึ่งเป็นเงินออมทุกเดือน (ค่าเฉลี่ย 7.22) ไม่เคยใช้จ่ายเกินเงินที่ผู้ปกครองให้มา (ค่าเฉลี่ย 7.05) วิทยุร่นวางแผนในการใช้จ่ายโดยทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน (ค่าเฉลี่ย 6.22) และวิทยุร่นหารายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ (ค่าเฉลี่ย 6.01) ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยมาตรฐานวัดความพอเพียงในการใช้จ่ายของวิทยุร่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร (Beh) อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.91 โดยมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 10 และสูงสุดเท่ากับ 90 (ตารางที่ 5.5)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของวิทยุร่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

1. ผลการวิเคราะห์

สมมุติฐานในการวิจัยที่มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวิทยุร่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิด เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{Beh} = a + b_1\text{Awa} + b_2\text{Ben} + b_3\text{Env}$$

โดยแทนค่าได้ดังนี้

Beh	=	ความพอเพียงในการใช้จ่าย
Awa	=	ความตระหนักในการใช้จ่าย
Ben	=	ประโยชน์ที่ได้รับจากความพอเพียง
Env	=	สภาพแวดล้อม
a	=	ค่าคงที่
b	=	สัมประสิทธิ์ของตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ลักษณะตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังที่แสดงในตารางที่ 5.5 พบว่าสภาพแวดล้อม (Env) มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 83.87 ความพอเพียงในการใช้จ่าย (Beh) มีค่าเฉลี่ย 63.91 ความตระหนักในการใช้จ่าย (Awa) มีค่าเฉลี่ย 63.75 ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากความพอเพียง (Ben) มีค่าเฉลี่ย 56.59

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีตัวแปรตามทีละคู่ (ตารางที่ 5.6) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรพฤติกรรมใช้จ่ายอย่างพอเพียง (Beh) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสภาพแวดล้อม (Env) มากที่สุด (0.584) ตัวแปรประโยชน์ที่ได้รับจากความพอเพียงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญรองลงมา (0.465) ตามด้วยตัวแปรความตระหนักในการใช้จ่าย (0.454)

สภาพแวดล้อมมีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายมากที่สุด (Beta = 0.475) รองลงมาเป็นความตระหนักในการใช้จ่าย (Beta = 0.230) ตามลำดับ ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{Beh} = .230 \text{ Awa} + .475 \text{ Env}$$

(4.855)** (10.042)**

**Sig 0.01

สรุปผลการศึกษา

1. วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 72.1) และชาย (ร้อยละ 27.9) ส่วนใหญ่มีการศึกษามากที่สุดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (ร้อยละ 47.2) ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 33.8) และอาชีพอื่นๆ เช่น พนักงานบริษัท/เอกชน (ร้อยละ 23.2) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา อายุ 15 ถึง 22 ปี เป็นส่วนใหญ่โดยเฉลี่ยมีอายุ 17 ปี และมีรายได้รวมของครอบครัวต่ำสุด 6,000 บาท สูงสุด 200,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 26,975.14 บาท ส่วนใหญ่ได้รับเงินจากผู้ปกครอง ต่ำสุด 1,050 บาท สูงสุด 20,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 4,927.63 บาท และได้ใช้เงินวันละ 30 ถึง 500 บาท เฉลี่ย 120.87 บาทหรือประมาณ 3,626 บาทต่อเดือน (120.87 x 30 วัน) รายได้ที่ผู้ปกครองให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละเดือน และมีเงินเหลือประมาณเดือนละ 1,300 บาทต่อเดือน การใช้จ่ายส่วนใหญ่จะใช้จ่ายซื้ออาหารมากที่สุด (ร้อยละ 97.5) รองลงมาค่าโทรศัพท์ (ร้อยละ 42.2) เสื้อผ้า (ร้อยละ 40.2) อุปกรณ์การเรียน (ร้อยละ 28.5) เกมส์ (ร้อยละ 18.2) อุปกรณ์กีฬา (ร้อยละ 10.9) อื่นๆ (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ การใช้เวลาว่างส่วนใหญ่เล่นโทรศัพท์มากที่สุด(ร้อยละ 36.3) รองลงมานอน (ร้อยละ 19.6) ไปศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า (ร้อยละ 16.2) อ่านหนังสือ (ร้อยละ 10.9) ออกกำลังกาย (ร้อยละ 8.9) ดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 4.7) อื่นๆ (ร้อยละ 3.4) และส่วนใหญ่มีเงินออม (ร้อยละ 81.3) ไม่มีเงินออม (ร้อยละ 18.7)

2. พฤติกรรมความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร พบว่าความพอเพียงที่มีระดับสูงสุด คือ การประหยัดการใช้จ่ายไม่ยืมเงินเพื่อน (ค่าเฉลี่ยสูงสุด 7.92) รองลงมาเป็นไม่ชอบไปเที่ยวสถานบันเทิง (ค่าเฉลี่ย 7.56) นำสิ่งของที่ชำรุดมาซ่อมแซมด้วยตนเอง เช่น เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 7.47) ชื่อของโดยพิจารณาจากคุณภาพการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 7.26) ทำตนให้เป็นแบบอย่างพอเพียงในการใช้จ่าย (ค่าเฉลี่ย 7.23) วางแผนแบ่งรายได้เก็บไว้ส่วนหนึ่งเป็นเงินออมทุกเดือน (ค่าเฉลี่ย 7.22) ไม่เคยใช้จ่ายเกินเงินที่ผู้ปกครองให้มา (ค่าเฉลี่ย 7.05) วัยรุ่นวางแผนในการใช้จ่ายโดยทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวัน (ค่าเฉลี่ย 6.22) และวัยรุ่นหารายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ (ค่าเฉลี่ย 6.01) ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรักกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 83.87 รองลงมาคือ ความตระหนักในการใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 63.75 ประโยชน์ที่ได้รับจากความพอเพียง มีค่าเฉลี่ย 56.59

4. วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีความพอเพียงในการใช้จ่ายในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 63.91) ด้านสภาพแวดล้อมและความตระหนักในการใช้จ่าย มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของ

วัยรุ่น โดยที่สภาพแวดล้อมมีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นมากที่สุด (Beta = 0.475) รองลงมา เป็นความตระหนักในการใช้จ่าย (Beta = 0.230) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่น โดยเสนอแนะปัจจัยที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

สภาพแวดล้อมมีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นมากที่สุด รองลงมาเป็นความตระหนักในการใช้จ่าย ตามลำดับ ดังนั้นรัฐบาลต้องวางแผน กำหนดนโยบาย สนับสนุน หนุนรงค์ ประชาสัมพันธ์การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สถานศึกษาปลูกฝังการออมเงิน

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การศึกษาในครั้งนี้ ความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ดังนั้นควรทำเป็นเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ครบถ้วน ทั้งนี้สำนักงานเขตและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องนำนโยบายมาปฏิบัติให้ความร่วมมือและการประชาสัมพันธ์เข้าร่วมกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้วัยรุ่น สามารถรับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ในครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะในวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียงในการใช้จ่ายของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยเสนอแนะดังนี้

1. ควรจะขยายการศึกษาไปในกลุ่มเด็กหรือวัยรุ่นทั่วทั้งกรุงเทพมหานคร

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่ใกล้เคียง

3. ควรทบทวนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อความพอเพียงในการใช้จ่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้เกิดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการอันนำไปสู่ความสำเร็จ

บรรณานุกรม

ธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานนโยบายการเงิน สืบค้นวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2563

https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/MonetPolicyComittee/MPR/BOX_MPR/1B OXMPR_TH_December2562.pdf

ธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานนโยบายการเงิน สืบค้น 24 กรกฎาคม 2563

https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/MonetPolicyComittee/MPR/Pages/default.aspx&ed=2ahUKEwjh9fSXo_DqAhUw8HMBHUX3AuUQFjABegQIBRAI&usg=AOvVaw0EdfPK9Kg4gGBk5yc3Smc0

ธนาคารแห่งประเทศไทย แผนยุทธศาสตร์ ธปท. สืบค้น 24 กรกฎาคม 2563

<https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256206CoverStory.aspx>

ประภา เพ็ญ สุวรรณ. (2526). การสอนสุขศึกษา ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ไทย วัฒนาพานิช.

ปรีชา วิหคโต และคณะ. (2532) เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช

ปรีชา วิหคโต. (2532). พฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.

เพ็ญพรรณ ชูติวิศุทธิ์. (2552). การวัดความรู้และการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี. มหาวิทยาลัยเกริก.

มลวิภา ทรงวุฒิสีล. (2532). จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์.

รัชนิกร เศรษฐรัฐ. (2523). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิชัย วงศ์ใหญ่. (2535). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรือง.

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ. [ออนไลน์] (2563). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2563. ได้จาก : <http://www.sufficiencyeconomy.org/> คำพ่อสอน /พระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2543. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบัติ กุสุมาวลี. (2551). หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาองค์การ.

วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์. 48 (มีนาคม) : 86 – 90.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2536.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2543.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สืบค้นวันที่ 28 พฤษภาคม 2563

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7924&filename=socialoutlook report

สำนักงานเขตบางรัก (งานทะเบียนราษฎร ,2563)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . [ออนไลน์] (2563). เข้าถึงเมื่อ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2563

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=10214&filename=OGDP_report

Abraham H. Maslow Theory of Human Motivation, 2 ed. (New York Harper and Rows Publisher, (1980 : 69-80)

Bandura .A. (1986). Social foundation of thought and action : A Social Cognitive Theory. New jersey Englewood Cliffs: Prentice-Hall

Cronbach, L. J. (1984). Essentials of psychological testing (4th ed.). New York, NY: Harper & Row.